



Європейські газові ринки

Календарний тиждень №47

20-26 листопада 2017 р.

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
 SEGН - Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
 ГТО – газотранспортний оператор
 ГТС – газотранспортна система
 ЄЦБ – Європейський центральний банк
 МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
 СПГ – скраплений природний газ
 ПСГ – підземні сховища газу
 ТКМ - тисяча кубічних метрів
 ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, середнє значення вищої теплоти згоряння російського експортного газу в Центральній Європі, за даними операторів транскордонних пунктів у регіоні ЦСЄ. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тиждєві та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин. Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

Підсумки

1. Ключові показники і процеси

- 1.1 Ключові тиждєві фактори
- 1.2 Процеси
- 1.3 Прогноз погоди

2. Спотові ціни

- 2.1 Спреди
- 2.2 Румунський хаб

3. Форвардні поставки

- 3.1 Результати всіх хабів
- 3.2 NCG
- 3.3 SEGН
- 3.4 Польський хаб

4. Результати ПАТ «Газпром» у 3 кварталі 2017 р. (розділ оформлено у вигляді Додатку №3)

5. Нафта, нафтопродукти і вугілля

6. Економічні фактори.

- 6.1 Курс валют

7. Важливі події

- 7.1 Контракт PGNiG на СПГ
- 7.2 Азербайджан – «Газпром»

Додаток №1. Прейскурант НАК «Нафтогаз України» на природний газ для споживачів, продаж/постачання яким не підпадає під дію Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, чинний з 1 грудня 2017 року.

Додаток №2 Прейскурант НАК «Нафтогаз України» на природний газ з 14 листопада 2017 року під час виконання Компанією обов'язків продавати/постачати природний газ відповідно до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.17 №187 (зі змінами та доповненнями)

Додаток №3 Результати «Газпром» за 9 місяців 2017 (Розділ 4)

Зміст Додатку №3

- 4.1 Західні оцінки
 - 4.1.1 Туреччина
- 4.2. ЦІНА
- 4.3 Поставки газу в РФ
 - 4.3.1 Санкт-Петербурзька біржа
- 4.4 Поставки газу країнам колишнього СРСР

4.5	Поставки газу в Європу
4.5.1	Західна Європа
4.5.2	ЦСЄ
4.6	СПГ
4.6.1	Оцінка перспектив сланцевого газу
4.7	ПСГ
4.8	Транзитні ризики, які «Газпром» називає стосовно України
4.9	Політико-економічні ризики
4.10	Підсумки

КОРОТКІ ПІДСУМКИ

На європейських газових ринках домінували чіткі бичачі тренди.

Прогноз погоди. У Континентальній Європі погода в грудні 2017 – лютому 2018 р. очікується теплішою, ніж сезонна. Відповідні заяви Weather Company та інших прогнозистів сприяють **формуванню ведмежих настроїв на газових ринках**. З іншого боку, очікуване зниження опадів у Південній Європі може вразити віддачу ГЕС, що сприятиме підвищенню газових цін. **В регіоні України** погода у грудні-лютому прогнозується теплішою, ніж типова. У Великобританії у грудні – лютому вона, навпаки, передбачається холодніша, ніж зазвичай.

Спотові ціни за тиждень **суттєво зросли**. Середня ціна п'ятничних торгів була на \$17-19 вище понеділка. Середня тижнева ціна поставок наступної газової доби для усіх досліджуваних хабів підвищилася відносно попереднього тижня на 3,9% (+1,3%).

Спреди спотових цін, які обрано для моніторингу, залишилися на рівні попереднього тижня.

Румунський хаб. Середня ціна тижня на поставки наступної доби на румунському хабі незначно підвищилася, але надалі становить собою найнижчу в Європі ціну поставок наступної газової доби. Сумарний тижневий об'єм торгів скоротився, порівняно з попереднім тижнем, та склав 109 млн. куб. м (120 млн. куб. м).

Ф'ючерсні ціни. Протягом тижня діяв чіткий підвищувальний тренд. На більшості європейських ринків ціна п'ятничних торгів відносно понеділка зросла на 15-18 дол. США/ткм. За підсумками тижня, середня ціна форвардних поставок всюди помітно зросла. Польські ціни залишаються найвищими в Європі, але ввійшли в європейський діапазон (коректніше: «європейський діапазон» підтягнувся до рівня польських цін).

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна для всіх досліджуваних хабів підвищилася на 3,2% (+0,9% на попередньому тижні).

Поставки у 1 кварталі 2018 р. Середня тижнева ціна по всіх хабах підвищилася на 3,3% (+1,0% на попередньому тижні).

Поставки у літній сезон 2018 р. Середня тижнева ціна по всіх хабах підвищилася відносно попереднього тижня на 1,8% (+1,4% на попередньому тижні).

NCG. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів підвищилася на 1,8% (+1,1% на попередньому тижні). Найбільше подорожчали поставки з короткими термінами, тоді як найвіддаленіші взагалі не змінили ціни відносно середнього показника попереднього тижня. Найдорожчими ф'ючерсами залишалися поставки у січні 2018 р.

Баумгартен. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів підвищилася на 2,4% (+1,1% на попередньому тижні). Найдорожчими ф'ючерсами залишалися поставки у лютому 2018 р. Динаміка цін тижня на CEGH дещо відрізнялася від NCG. Перш за все, приріст цін був сильнішим. Окрім того, зросли всі без винятку ф'ючерсні ціни. Хоча, поставки з найвіддаленішими термінами показали значно менше підвищення ціни.

Польський хаб. Всі оптові ціни на природний газ у Польщі були чітко вище попереднього тижня, середній приріст склав +\$5. Середня тижнева ціна форвардних контрактів підвищилася в середньому на 1,7% (+1,7% на попередньому тижні).

Судячи по структурі торгів у Польщі, зима 2017/2018 рр. очікується в нашому регіоні доволі м'якою. Польща стала запасатися газом здебільшого на зиму 2018/2019 рр.

Сумарний об'єм форвардних контрактів на TGE склав 250 млн. куб. м (283 млн. куб. м на попередньому тижні). Найбільше торгувалися поставки у **зимовий сезон 2018 р. (41%)**, 4 кварталі 2018 р. (18%), грудні 2017 р. (9%), 2018 календарному році (9%), 2019 календарному році (6%) та у лютому 2018 р. (6%). Обсяги торгів у Польщі поставками наступної доби склали за тиждень 44 млн. куб. м (41 млн. куб. м).

Нафта, нафтопродукти, вугілля. Середня тижнева ціна маркерної нафти Brent підвищилася на \$0,84 (-\$1,5 на попередньому тижні), газойля – на \$3,15 (-\$8,35). Середні тижневі ціни поставок наступного місяця сформувалися такі: Brent - \$63,10 (+1,3%)...

На світовому нафтовому ринку відбувалася цінова гра напередодні запланованої на 30 листопада 2017 р. зустрічі ОПЕК+. Спочатку заяви саудитів штовхнули ціни вниз, а потім ОПЕК заявила, що на зустрічі до угоди ОПЕК+ можуть долучитися додатково ще 20 країн, що штовхнуло нафтові ціни знову вгору, а ведмежа гра перетворилася на бичачу.

Валюти. Курс євро/дол. США знижувався протягом перших двох днів тижня, а після публікації в середу статистики щодо стану економіки США почав активно зростати. Середній тижневий курс євро відносно американського долара підвищився на 0,3% (+1,6% на попередньому тижні), а британського фунта +1,0% (+0,1%).

Аналітики прогнозують, що в грудні долар може тимчасово зміцнитися під впливом очікуваних дій Федерального Резерву, але в довгостроковій перспективі матиме місце зростання курсу євро відносно дол. США.

Контракт Польщі на СПГ США. 21.11.17 стало відомо про підписання польською державною нафтогазовою компанією PGNiG з британською газовою компанією Centrica п'ятирічного контракту на поставку СПГ з терміналу

Sabine Pass LNG Terminal в США. Контракт чинний з 2018 року. Максимальний об'єм регазифікованого СПГ, доставленого за контрактом, оцінюється у близько 1,2 млрд. куб. м сухого газу.

Азербайджан-«Газпром». 21.11.17 «Газпром експорт» і ДНКАР підписали контракт про відновлення з 22 листопада поставок російського газу до Азербайджану в обсязі 1,6 млрд. куб. м на рік. Зростання попиту на внутрішньому ринку Азербайджану може свідчити про те, що і після введення Шах-Деніз 2 Азербайджану доведеться придбавати природний газ в РФ для задоволення споживання у періоди пікового попиту, а також, можливо, і для виконання зобов'язань за контрактами Південного газового коридору.

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються лише у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»